

mkg
Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning

Naturskyddsföreningen

Varför drar slutförvarsprövningen ut på tiden ?

Johan Swahn

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG

e-post: johan.swahn@mkg.se, mobil: 070-467 37 31

Box 7005, 402 31 Göteborg

Tel: 031-711 00 92, Fax: 031-711 46 20

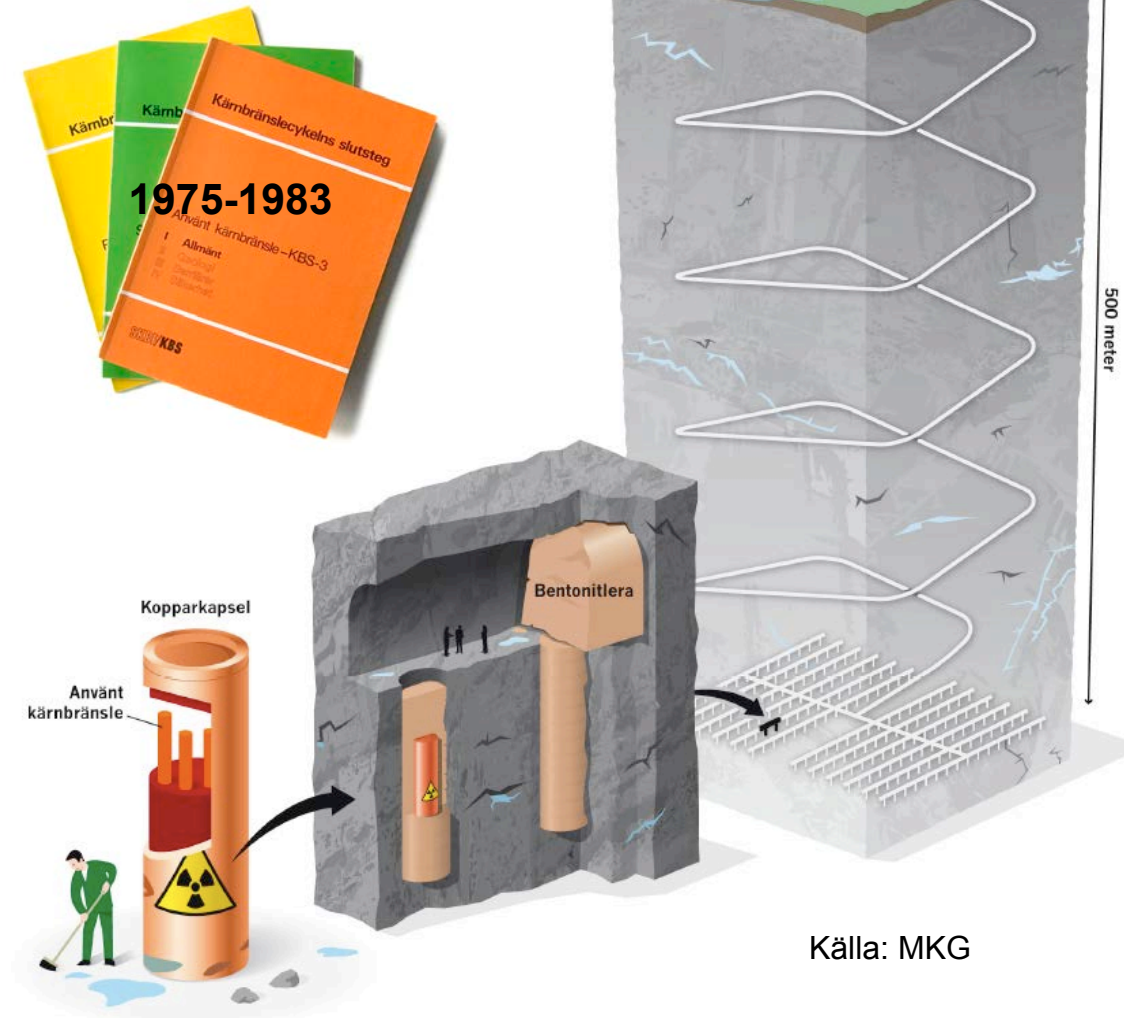
<http://www.mkg.se>

Upplägg

- En allmän beskrivning av hittillsvarande prövningsprocessen för ansökan om ett slutförvarssystem för använt kärnbränsle (slutförvar i Forsmark, inkapslingsanläggning vid Oskarshamns kärnkraftverk.
- Processen drar ut på tiden. Varför?
- Naturskyddsföreningens och MKG:s yttranden med krav på kompletteringar av ansökan (Johan Swahn och Oscar Alarik)
- Vad händer i fortsättningen? Scenarier och tidsplaner.

KBS-metoden

- KBS-metoden utvecklades under 1970-talet.
- Grunden är ett slutförvar på ca 500 m djup i det svenska urberget.
- Den långsiktiga säkerheten ska garanteras av konstgjorda barriärer av koppar och lera.

Källa: MKG

Vägen till en ansökan

- Kraftindustrin låste metodvalet till KBS redan 1977 (KBS-1 för högaktivt förglasat radioaktivt avfall från upparbetning). Kopparkapseln var med från 1978 (KBS-2 för använt kärnbränsle). 1983 finns sista generella beskrivningen av KBS-metoden (KBS-3 rapporten) med 10+ cm koppertjocklek. Koppertjockleken var 6 cm i projektet SKB 91. Koppertjockleken var 5 cm i säkerhetsanalysen SR-97.
- Fud-processen med granskning av industrins forsknings- och utvecklingsprogram vart tredje år från 1986. Regeringsbeslut.
- Lång platsvalsprocess. Mer omfattande platsundersökningar i Forsmark och vid Oskarshamns kärnkraftverk inleddes i början av 2000-talet.
- Allmänt samråd enligt miljöbalken inleds 2003.
- Platsvalet görs 2009 (slutförvar i Forsmark, inkapslingsanläggning vid Clab, nuvarande mellanlager för använt kärnbränsle).
- Ansökan enligt kärntekniklagen om en inkapslingsanläggning 2006.
- Slutgiltig ansökan i mars 2011.

Ansökan lämnades in 16 mars 2011

Ansökningarnas hantering (I)

- Kärnavfallsbolaget SKB lämnade in ansökningar (2 st!) den 16 mars 2011 om att få bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark och en inkapslingsanläggning .
- Ansökningarna lämnades in till Strålsäkerhetsmyndigheten som prövar den enligt kärntekniklagen och strålskyddslagen och till Miljödomstolen som prövar ansökan enligt miljöbalken.
- Ansökningarna ska prövas parallellt och samlat.
- Ansökningarna ska vara tillräckligt kompletta för att kunna granskas i sak innan de kungörs.
- Just nu pågår kompletteringsfasen (innan kungörelse).
- Myndigheten har remisshanterat kompletteringskrav och det pågår utbyte av yttranden i domstolsprocessen. Myndigheten ställer löpande kompletteringskrav i sin process.
- Kompletteringsfasen kan komma att innehålla en muntlig förhandling. Avslutas med ett föreläggande om kompletteringar från domstolen. Kompletteringar ska göras och godkännas innan kungörelse kan ske.

Ansökningarnas hantering (II)

- Efter kungörelse följer utbyte av synpunkter i sak (nya remisser och yttranden) och till slut blir det en huvudförhandling i Miljödomstolen.
- Myndigheten och domstolen tar slutligen inga beslut om tillstånd utan lämnar yttranden till regeringen som är den instans som tar beslutet. Även kommunerna ska säga sitt innan ett regeringsbeslut. Ett regeringsbeslut är inte att förväntas förrän en bra bit in i nästa mandatperiod.

Naturskyddsföreningen och MKG

- Naturskyddsföreningen har haft synpunkter i Fud-processen. Sedan Fud-04 tillsammans med MKG.
- MKG har deltagit i samrådet. Alla tunga samrådsinlagor har varit tillsammans med naturskyddsföreningen.
- Föreningarna samarbetar i prövningen inom ett projekt som drivs inom Naturskyddsföreningen (KAP)

Varför drar slutförvarsprövningen ut på tiden?

- Det är ett omfattande mål. Allt tar längre tid.
- Det finns tydliga brister i ansökan som tunga remissinstanser till domstolen (Strålsäkerhetsmyndigheten, Kärnavfallsrådet, kommunerna, miljöorganisationen) vill ha åtgärdade.
- Sökanden, kärnavfallsbolaget SKB, vill strimla prövningen så att frågor som rör långsiktig strålsäkerhet inte hanteras av domstolen. Ingen annan aktör vill ha det så.
- Sökanden, kärnavfallsbolaget SKB, kan inte ge svar till Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM. Anger tidsplaner t.o.m. till mitten av 2014. SSM säger till domstolen att innan de har fått de kompletteringar de behöver så kan de inte säga vilka ytterligare kompletteringar de vill att domstolen förelägger om.

Naturskyddsföreningens och MKG:s arbete med ansökan

- Naturskyddsföreningen och MKG arbetar med prövningen av ansökan i ett gemensamt projekt, KAP, i Naturskyddsföreningens regi
- Projektgrupp och styrgrupp
- Naturskyddsföreningen kommer att ansvara för det juridiska arbetet, medan MKG kommer att arbeta med sakgranskningen.
- Projektet kommer även att innehålla en kommunikationsdel.
- På MKG:s hemsida finns ansökningarna och löpande information om bägge prövningarna.

.

Vilka frågor tvistas det om och hur?

- Den långsiktiga säkerheten och barriärernas funktion (kopparkapsel och lerbuffert)
 - Andra frågor som rör långsiktig säkerhet och istider (permafrost, jordbävningar)
 - Redovisning av alternativa metoder (djupa borrhål och återanvändning av plutonium i nya reaktorer)
 - Platsvalet (mest Naturskyddsföreningen och MKG)
 - Naturvärden (mest Naturskyddsföreningen och MKG)
-
- Första yttranden med krav på kompletteringar till domstolen och SSM i juni 2012
 - SSM och Kärnavfallsrådet till domstolen hösten 2012
 - Sökandens först svar april 2013
 - Allas andra yttrande till domstolen hösten 2013
 - Sökanden ska denna gång svara till domstolen till den 18 november vilket är en mycket kortare tid än tidigare.

Yttranden Naturskyddsföreningen och MKG

 Naturskyddsföreningen

 mkg
Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning

YTTRANDE
Stockholm 2012-06-01

Till: Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingstätt
Box 1104
131 26 Nacka
nacka.tingstätt@domstol.se

Mark- och miljödomstolens mål nr: 1333-11

Ställskärhetsmyndigheten
171 16 Stockholm
registrator@ism.se

Myndighetens dnr: SSM 2011/3522 och SSM 211/383

Naturskyddsföreningens och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, yttrande till mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten avseende krav på kompletteringar av ansökningar om ett slutförvarssystem för använt kärnbränsle: Slutförvar vid Forsmarks kärnkraftverk och ett kombinerat mellanlager och in kapslingsanläggning vid Oskarshamns kärnkraftverk (Clink)

Den 16 april 2011 lämnade Svevack Kärnbränslehantering AB, SVEK, i fortsättningen benämnd sökanden, in en ansökan enligt miljöbalken¹ (MB) till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingstätt. Ansökan rör tillstånd att uppföra ett slutförvarssystem bestående av ett slutförvar för använt kärnbränsle vid Forsmarks kärnkraftverk, i fortsättningen benämnd slutförvar, och en in kapslingsanläggning och centralt mellanlager för använt kärnbränsle vid Oskarshamns kärnkraftverk, i fortsättningen benämnd Clink. Samma dag lämnade sökanden in ansökningar enligt kärnkraftslagen² (KTL) till Ställskärhetsmyndigheten för slutförvar respektive Clink. Ställskärhetsmyndighetens prövning sker även enligt strålsäkerhetslagen³ (SSL).

Naturskyddsföreningens och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, i fortsättningen benämnda föreningarna, har valt att inge ett samlat yttrande som svar på mark- och miljödomstolens remiss i mål nummer 1333-11 med förfrågan om enskilt mål om de kompletteringar av ansökningshandlingarna som behövs innan ansökan rörande slutförvar och Clink kan kungöras och Ställskärhetsmyndighetens remiss i tvende SSM 2011-3522 och SSM 2011-3833 med förfrågan om synpunkter på kvaliteten på ansökningsunderlaget för slutförvar och Clink. Prövningarna av myndigheten och domstolen är materiellt sammankopplade genom miljökonsekvensbeskrivningsdokumentet, som är delat i samliga ansökningar, samt genom tillämpningen av de allmänna lämningsreglerna i 2 kapitlet miljöbalken. Frågeställningarna i de båda prövningarna är ett sammankopplade och föreningarna bedömer det därför lämpligt med ett samlat yttrande. I de frågor där synpunktens endast rör en av prövningens myndigheterna anges detta.

¹ Miljöbalken (SFS 1998:808).
² Kärnkraftslagen (SFS 1984:3).
³ Strålsäkerhetslagen (SFS 1988:230).

Naturskyddsföreningen
Box 4625, 116 91 Stockholm
Telefon: 08-702 65 00

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG
Box 7005, 402 31 Göteborg
Telefon: 031-711 00 92

 Naturskyddsföreningen

 mkg
Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning

YTTRANDE
Stockholm 2013-10-15

Till: Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingstätt
Box 1104
131 26 Nacka Strand
nacka.tingstätt@domstol.se

Mark- och miljödomstolens mål nr: 1333-11

Ställskärhetsmyndigheten
171 16 Stockholm
registrator@ism.se

Myndighetens dnr: SSM 2011/1137

Naturskyddsföreningens och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG:s, andra yttrande till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingstätt och Strålsäkerhetsmyndigheten avseende krav på kompletteringar av ansökningar om ett slutförvarssystem för använt kärnbränsle

Naturskyddsföreningens och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, i fortsättningen benämnda föreningarna, har i förvägskande av mark- och miljödomstolen vid Nacka tingstätt den 13 maj 2013 (ab 212) givits tillfälle att yttra sig över sökandens, Svevack Kärnbränslehantering AB:s, yttrande (ab 197-207) om komplettering m.m.

Mark- och miljödomstolen har i aktbilaga 241 även förlagt föreningarna att yttra sig över sökandens komplettering med nytt kontrollprogram för yttre miljö (ab 131 och 132). Föreningarna svarar att inkomma med synpunkter i sak avseende kontrollprogrammet i ett senare skede.

Föreningarna har tagit del av sökandens yttrande (ab 197-207) över komplettering m.m. till mark- och miljödomstolen vid Nacka tingstätt. Aktbilaga 199 är huvuddokumentet, aktbilaga 201 är bilaga K.2 "Ämnesvis svar på kompletteringsdokumentet" och aktbilaga 202 är bilaga K.3 "Frågor och svar per remissinstans".

Yttrandet skickas även till Ställskärhetsmyndigheten som komplettering av yttrandet 2012-06-01 i den pågående prövningen enligt kärnkraftslagen (SSM dnr 2011/1137).

I detta yttrande framför föreningarna först några allmänna synpunkter på frågeställningar av vikt för målet. Därefter redovisar synpunkter på sökandens yttrande rörande behov av kompletteringar av ansökan. Slutligen framför föreningarna några avslutande kommentarer och yrkanden.

Synpunkter av mer överordnad natur har samlats i avsnitt 1, "Övergripande kommentarer". Det handlar bland annat om att få till stånd en process som utmynnar i ett tillräckligt komplett underlag för domstolens tillståndsbeslut och yttrande inför regeringens tillståndsbeslut.

Nya frågeställningar där nya kompletteringskrav krävs av föreningarna med anledning av vad som hittills framkommit i målet, beskrivs i avsnitt 2, "Nya frågeställningar". I detta avsnitt tar vi bland annat upp flera nya ingående frågor om korrosion på de kopparkapitel som kärnavfaller är ställt ett förvar i, samt frågor om transmutation, det vill säga insatser för att minska avfallsmängderna och förkorta den tid som avfallet stöderfaller och svarar utställning.

Naturskyddsföreningen
Box 4625, 116 91 Stockholm
Telefon: 08-702 65 00

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG
Nora Allgatan 5, 413 01 Göteborg
Telefon: 031-711 00 92

Kompletteringskrav 1: 1 juni 2012,
38 tätskrivna sidor + 5 bilagor

Kompletteringskrav 2: 15 oktober
2013, 82 tätskrivna sidor + 2 bilagor

Prioriterade frågor (I)

- Vikten av en sammanhållen, komplett och parallell prövning av mark och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten
- Prövning av strålsäkerhetsfrågor i domstolsprövningen
- Vikten av att ta hänsyn till ett långt och omfattande samråd
- Föremålet för prövning, redovisning av alternativa metoder och nollalternativet, särskilt djupa borrhål
- Vikten av ett allsidigt vetenskapligt underlag
- Vikten av frågeställningar rörande långsiktig miljösäkerhet första 1 000 åren (barriärerna av koppar och lera)
- Vikten av frågeställningar rörande långsiktig miljösäkerhet efter de första 1000 åren (permafrost och jordbävningar)
- Vikten av frågor som rör avsiktliga mänskliga intrång och behov av övervakning

Prioriterade frågor (II)

- Vikten av kompletteringar rörande platsvalet
- Vikten av kompletteringar rörande naturvärdesfrågor m.m., särskilt vid platsvalet
- Vikten av kompletteringar rörande redovisning av nollalternativet

Mer Information ...

www.mkg.se

Naturskyddsföreningen

Johan Swahn, Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG

MKG:s nyhetsbrev (beställ på hemsidan)

Myndigheten:
www.ssm.se

Kärnavfallsbolaget:
www.skb.se

mkg
Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning

Mer Information ...

